

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 395/2013-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. augusta 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou F., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát doc. JUDr. B. F., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5 CoE/187/2012-55 z 30. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 CoE/187/2012-55 z 30. novembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) bolo na návrh sťažovateľky vedené pod sp. zn. 24 Er/97/2007 exekučné konanie, ktoré bolo uznesením okresného súdu č. k. 24 Er/97/2007-29 z 3. apríla 2012 zastavené potom, ako bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú. Krajský súd napadnutým uznesením odvolanie proti uzneseniu okresného súdu odmietol, čo sťažovateľka považuje za postup, ktorým boli porušené jej základné práva. Podľa jej názoru krajský súd svoje rozhodnutie *„formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácie a interpretácie práva“*.

V ďalšej časti sťažnosti poukazuje na znenie § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) a z neho vyplývajúce právo podať odvolanie aj proti rozhodnutiu okresného súdu o zastavení exekučného konania z dôvodov vymedzených v § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. Sťažovateľka namieta, že krajský súd *„ignoroval ust. §45 ods.3 ZoRK a po podaní odvolania... postupoval tak, ako by odvolanie nebolo vo veci prípustné. Konštatovanie porušovateľa uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné a to ani s poukazom na prípustnosť odvolania podľa § 45 ods. 3 ZoRK je v priamom rozpore s vyššie citovanou zákonnou úpravou!“* Označené práva boli podľa sťažovateľky porušené tým, že krajský súd svojvoľne *„vylúčil devolutívny a suspenzívny účinok odvolania“* a *„vec neprejednal a nerozhodol o nej na základe argumentov a návrhov sťažovateľa v rámci zverenej právomoci a vecnej pôsobnosti“*.

Sťažovateľka tvrdí, že konanie pred všeobecným súdom *„nebolo spravodlivé ako celok a v jeho prípade nie je možné hovoriť o tom, že došlo k spravodlivému výkonu súdnictva. Vytýkané chyby, ktorých sa dopustil všeobecný súd, viedli k porušeniu práv zaručených Ústavou SR a Dohovorom...“*.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho uznesením sp. zn. 5 CoE/187/2012 z 30. novembra 2012, uvedené uznesenie zruší, vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Z napadnutého uznesenia, ktoré mal ústavný súd k dispozícii vyplýva, že krajský súd ako súd odvolací odvolanie sťažovateľky odmietol, návrh na prerušenie konania zamietol a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na jeho náhradu. Svoje rozhodnutie o odmietnutí odvolania odôvodnil zistením, že prvostupňové uznesenie okresného súdu č. k. 24 Er/97/2009-29 z 3. apríla 2012 bolo doručené sťažovateľka ako oprávnenej 22. júna 2012 a lehota na podanie odvolania ustanovená § 204 ods. 1 OSP, ktorá jej začala plynúť 23. júna 2012 (t. j. deň nasledujúci po dni doručenia napadnutého uznesenia), sťažovateľke uplynula 9. júla 2012 (t. j. v pondelok), ktorý bol posledným dňom na podanie odvolania. Keďže sťažovateľka podala odvolanie na pošte až 10. júla 2012, krajský súd s poukazom na § 218 ods. 1 písm. a) OSP uzavrel, že odvolanie bolo podané oneskorene a z tohto dôvodu ho odmietol.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že argumentácia formulovaná sťažovateľkou v odôvodnení sťažnosti vôbec nekorešponduje s obsahom a najmä s odôvodnením napadnutého uznesenia, ktorým mali byť označené práva porušené, keďže napadnuté uznesenie síce existuje, ale odmietnutie odvolania sťažovateľky vychádza z úplne odlišných právnych záverov, než ktoré sťažovateľka v sťažnosti atakuje. Sťažovateľkou uvedené dôvody teda neumožňujú ústavnému súdu posúdiť opodstatnenosť sťažnosti. Uvedené v konečnom dôsledku napovedá o nekonzistentnej činnosti právneho

zástupcu sťažovateľky, čo však v žiadnom prípade nie je ústavný súd povinný z úradnej povinnosti naprávať.

Vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia, ktorým bolo odvolanie sťažovateľky odmietnuté z dôvodu oneskorenosti, porušenie označených základných práv by mohlo prichádzať do úvahy len v prípade, ak by odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorené. Z pohľadu sťažovateľky by to však znamenalo, že jej všeobecný súd odmietol poskytnúť ochranu základnému právu na súdnu ochranu, čo však možno považovať za dovolací dôvod vyplývajúci z § 237 písm. f) OSP.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, podľa ktorej odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania ako oneskoreného, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom tejto podmienky konania netrpí (k tomu pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. mája 1993 sp. zn. Sdo 3/93 publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. R 23/1994).

Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 237 písm. f) OSP. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený

poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

Z obsahu sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie podala. Vzhľadom na uvedené obстоjí záver, že sťažovateľka nevyčerpala mimoriadny opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytoval a na použitie ktorého bola oprávnená v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, čo zakladá neprípustnosť jej sťažnosti. Sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto zo strany ústavného súdu neprichádza do úvahy ani prípadný postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2013